

« تۈرك يوردى » نىڭ آيتۇنلار بىلەن ھەدىيە اولدۇرۇق تەقدىم
ايدە ھېكى رسالە و كىتابلارنىڭ اسملىرى و مىقدارلىرى قىياغلىق
ايلىنىپ، اوزىنىڭ يوردىنىڭ مىقدارلىرىغا باھالىنىدۇ.

تۈرك يوردى

ناشرى : تۈرك يوردى

مىدارى : آق چورە اوغلى يوسف

يىل ۵ جلد ۱۰ سانى ۱۱۴

۱۷ ئىيۇن ۱۳۳۲

يىل ۱۳۳۲ سانى ۹

صنعتی ترقی ایتدیروب، حاکمیت ایسه بالعکس بوسنعتلردن اوزاقلاشدیرمهغه متمایل وانقسام اعمال واختصاصه باعث اولدیغندن حاکمکرده عمومی عالیه حاللری حال اعتدالده قالاماز؛ وبونک تاثیریه ممتاز شخصیتلر یتیشیر.

آرالرنده ایران مدنیته غننه لرینک یاییلمه سی نسبتاً یاقین زمانلرده اولان وبونک طولانیسیله اسکی تورک حیات اجتماعی سندن دهاییک چوق اوزاقلاشمه یین «قبرغیر - قازاق» تورکلرنده قادینلرک موقعی اورطه آسیالیلر ککنه نسبتله دهاییدی. قازاق قادینلری دهها چوق حقوق صاحبی ایدیلر. حیاته دهاییاقین یاشایورلردی. بونلر «بای» لرینک، زوجلرینک برحیات آرقداشی کیدی. بوکونده اوپله در. یاواش یاواش ارککلریله. ابر یوکسهلمکده درلر...

پیشمدی

زینت الله نوشیروانه

آجیق ستونلر

منصوری زاده سعید بکه تشکر

(باشی جلد ۱۰ - صای ۱ ده در)

دهاسی وار:

بوشکل مسئله سی، مثلاً، عرض لازم می در؟.. عرض مفارق می در؟...

بنم ظنمه قالیرسه علی العمم شکل (هندسی، غیر هندسی؛ بلوری، غیر بلوری اولسون!) عرض لازمدر. زیرا - هر نه اولورسه اولسون - شکلکز بر ماده تصور بیله اولونه ماز. آرسطو واقعا اوپله بر ماده تصور ایتش واسمنه (هیولی) دیمش؛ فقط بیلیم ماصل بوکا موفق اولمش؛ بوکون عقلی باشنده اولان هیچ بر فیلسوف یوقدر که ماده یی شکل و صورتدن عاری وبری اوله رق تصور ایدم بیلسین!...

دیمک که شکل عرض لازمدر. شکل بلوری دخی - تبلره قابل اولان ماده لر ایچون - اوپله در. فقط بز بعض ماده لر بیلورز که (allotropie) حادثه سی عرض ایدرلر. یعنی بعضاً شکل بلوری اوزره تصلب ایدرلر، بعضاًده (بی شکل amorphe) اوله رق تصلب ایدرلر. مثلاً کوکورت کبی، فوسفور کبی!...

بو حالده شکه نه دهیه جکز؟... البته عرض مفارق در! دهیه جکز. دائماً شکل بلوری اوزره تصلب ایدن ماده لر ایچون دخی - عینی شی - عرض لازم اولمق ایجاب ایدم جک. صوکره - عینی ماده - مثلاً صو ایچون شکل معین اولمایه جق؛ فقط صو تصلب ایدوبده (بوز) حالی آلدینی زمان شکل بلوری - بر نقطه نظره کوره - عرض خاص اوله جق. چونکه اشکال بلوری سی صرف کنندینه مخصوصدر؛ - دیگر بر نقطه نظره کوره - عرض لازم اوله جق؛ زیرا صو تصلب ایتسینده شکل بلوری دن عاری اوله بیلسین! بو، کورولمش برشی دکدر. عینی صویک اشکال بلوری جه عرض ایتدیکی تنوعات غریبه یی قاله آلمیورم.

بو قدری کافی!.. فقط رجا ایدرم، جوهر مادی به نسبتله عرض اولماسی لازمکلیکنه بالمجوریه قانع بولوندوغم بو (شکل بلوری) ناصل عرضدر؟ عرض عام می؟ عرض خاص می؟ عرض لازم می؟.. عرض مفارق می؟..

باشقه برجنس عرضده یوق که اونی ده صوریم!.. ندر؟.. کیم بو کافعی بر جواب ویر بیلیر؟.. بونک ایچندن حقیقه بیلیمک ایچون بر جواب وار؛ بر یول وار؛ اوده عرض، جوهر ودها بونک کی کلمات و تعبیّرات اصطلاحیه بی بللی باشلی بر شی ظن ایتمه ملی، وعلی الخصوص آرسطونک وهله قرون وسطی اسقولاستیق لرینک تلقی ایتدیکی کی (علی الاطلاق) قبول ایتمه ملی. بونک بعضی کیفیات مشترکه و اوصاف متشابهه بی تسمیه ایچون وضع اولونمش بر کلمه اصطلاحیه دن باشقه بر شی اولمادیغنی قطعاً خاطر دن دور طوتمامالی در؛ هله تصنیفی تسهیل ایتمکدن باشقه برایشه یارامادیغنه و فلسفه حاضره مسائلی ایله - ذره قدر! - بر علاقته سی قالمادیغنه اینانمالی در.

بونلر هپ (اضافی relatif) فکر لر در. اکر معین بر صنف افرادینک جمله سنده کورولن بر صفت مشترکه به اطلاق صحیح اوله بیلیرسه - یالکز او صنفه اضافتله - نعدن عرض عام اولماسین؟.. بک اعلا اوله بیلیر. بر کاغده (کاغذ اولمق کیفیت)، عرض عام می در؟.. هیچ ده دکل!.. هم او قدر دکل که کاغذ منحصر آ مدنیّت محصولی در. طبیعتده بزم بوکون قوللاندیغمز کاغذ یوقدر. بوکون دنیانک اک بویوک منطق یونندن اولان (و من Venn) (بأنه قائمه سی) فی نظر دفته آلتجه (کاغذ اولمق کیفیت) فی عرض عام عد ایدیور. فقط قائمه مثال آله جفته کتابی مثال کتیره یدی ینه اولوردی. لکن جیلان دریسی اوزرینه یازلمش کتابلری ده حساب به داخل ایدرسه کز، او وقت (کاغذ اولمق) عرض عام عد ایدیه من. بونلر تکمیل اعتباری ونسی شیلردر. شاشیر مامق ایچون (صنف مفهومی) فی دائره ملاحظه ایتمه ملی و او صنفه نسبتله کیفیتی محاکمه ایله مه ملی در. دیدیکم کی باشقه درلو ایچندن بیقیلی یول یوقدر. بن ده بیلورم که معلم اول آرسطو بویله دیمه مش در. فقط بنم بوداهی فیلسوفه بک جوق شیلرده اتباع ایدمه جگمی ده دوستلرم بیلر کر کدر. نته کیم آرسطو خواجه سی اولان افلاطون هیچ برشیده اتباع ایتمه مش، و (حقیقتی، خواجه مه نسبتله ده جوق سوهرم) ده مشدی. هم آرسطونک ایراد ایتدیکی مثال او قدر ای می بیلیم؟ بن ظن ایتمورم!..

تنفس ایتک، قاعده و قائم اولمق بیلیم حیواناتک جمله سنده عرض عام می در؟.. بوکون میقروبلر دخی ذی حیاتدر. فقط اونلرک بعضی سی (anaerobic) یعنی هواسز یا شار. هواده نولور. (کزار tetanos) میقروبی کی. سوکره بومیقروبلک ناصل قاعد و قائم اوله بیلر جگنی ده دوشونه میورم. مختلف اجناسه منسوب بر جوق حیوانات واردر که قیشین مطلقاً او یوشورلر؛ یمزلر، ایچمزلر قیملد انمازلر؛ حتی تنفس بیلر طورور. (engourdissement) حاله کیرلر. بونلره نه ده به جگنر حتی بو او یوشمق قابلیتی بوتون او حیوانلره نسبتله، بن بر عرض عام عد ایتسم، بکا آرسطو نه ده به بیلردی؟...

خلاصه:

باقیه قائمه‌سنة نسبتله (کاغد اولمق) عرضی عام صایله بیلیرسه ،
بر انسان صنفه نسبتله (بالقبحی اولمق) دخی عرض عام صایله بیلیر و بوتون بالقجیلری شامل
بر صفت مشترکه و ممتازه عد اولونه بیلیر ؛ صانیرم .
کذلک هر هانکی جنسه عائد اولورسه اولسون قیشین اویوشان حیوانلر ، جمله " بر صنف ممتاز
عد اولونورسه ، اویوشوقلق - یالکز او صنف افرادی ایچون - بر عرض عام عد ایدیله بیلیر
صانیرم . . .

بومثالر بر آز عامیانه ایسه ، بلور مثالنه دهیه جک یوقدر .
بناء علیه ، قاضی نك عبارده‌سنة متعلق اولان یا کاش ، اعترافی لازم نقطه‌در . اونو و دهها بعض
امثالی تصحیح ایتک ضروریدر . لکن ایکنجی تعریضده او قدر قوتلی برشی کورمه‌دم و فکرمی
ده کیشدیرمک ایچون بر دلیل کافی بولمدم .

ذاتاً اسلام حکماسی‌ده آرسطونک مقولاتی عیناً قبول ایتمه یوب اوزون اوزادی‌یه تنقیدینه صرف
همت ایتمشلردر ؛ بوتنقیدات بالذات قاضی نك اثرنده‌ده مندرجدر . کذلک قانتک مقولات تقسیمی
بوسوتون باشقه ، میلک کی ایسه دهها باشقه‌در . شوراسی محقق درکه الک اسی آرسطونک کی دکلدر .
هر حالده وعن صمیم القلب منقدریمه ، محترم اسکی آرقداشلر مه ، تشکر ایدرم و بودقت دوستانه‌نک
زیاده‌سیله متداری اولدوغمی عرض ایدرمک دوام بویورمه‌لرینی استرحام ایلرم . واقعا ، بوتون
تقیداته و هر درلوسنه جواب ویره‌سیله جک حالده اولمادیغ جمله نك معلومی در . پک جوق مشغولم .
فقط جمله‌یی خالصانه تأمین ایدرمک بکا توجیه اولونه‌جق تنقیدات و تعریضاتک بر حرفی بیله اهمال
ایتمه جکم ونه قدر ممکنسه اولاردن او قدر استفاده ایتمه‌که چالیشه‌جغم !

رضا نوری

بویوک حکما

بابر خان

محرری: فلور آناسیل

مترجمی: مهالده اربیب
باشی بیل ۳ - جلد ۶ - صای ۹۹ ده‌در

بر قاج آی سوکرا قاسمک قورقوای تحقق ایتدی؛ شیبانی یکی بر اوردو ایله بابرک عالنده بر
اها بلیردی .

فقط شیبانی کلنجه کنج خان‌ده هرشی بر طرفه بر اقدی بویوک بر هوسله قلنجی قوشاندی . بویوک
جدادی تیمورک خاطر اتندن حرب صنعتی تدقیق ایتدیکنندن یکی بر میدان محاربه‌سنة هوسلی بولنیوردی .
بیانینک اوردوسی کورونور کورونمز کنج قوماندان عسکر یله قارشی چیقدی ، بش بیک کشیلک
حیاط قوتی کندینه ایرشکدن محاربه‌یه آتلدی .